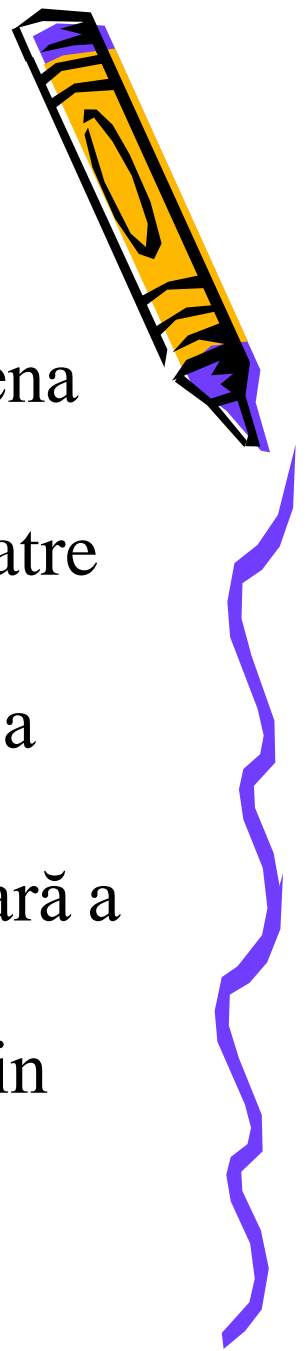

IGIENA FARMACIILOR

1. Obiectivele de studiu al compartimentului “Igiena farmaciilor”
2. Necesitatea cunoasterii igienei farmaciilor de catre specialistii în cauză.
3. Exigențe igienice față de terenul de construcție a farmaciilor.
4. Exigențe igienice față de sistematizarea interioară a farmaciilor.
5. Cerințele către igiena personală a lucrătorilor din întreprinderile și instituțiile farmaceutice

I. Obiectivele de studiu al compartiment. "Igiena farmaciilor"

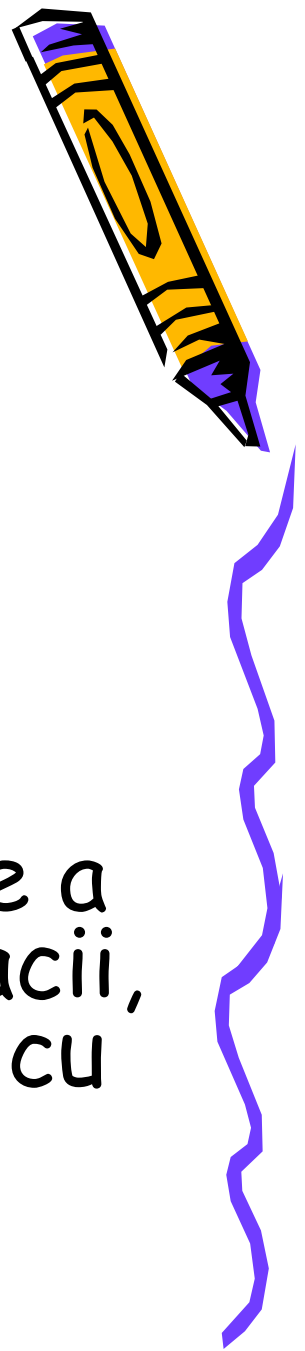
Igiena farmaciilor- reprezintă o parte componentă a igienei instituțiilor medicale, acest compartiment elaborînd normative orientate spre profilaxia morbidității și sporirea eficienței tratamentului populației.

Calitatea medicamentelor preparate și eliberate de farmacii cît și sănătatea farmaciștilor depinde în mare măsură de respectarea strictă a condițiilor igienice.

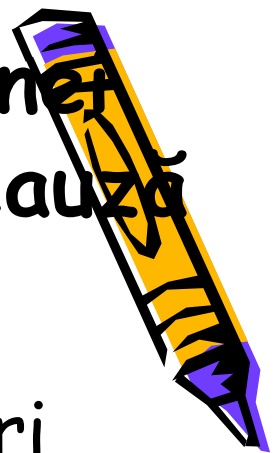
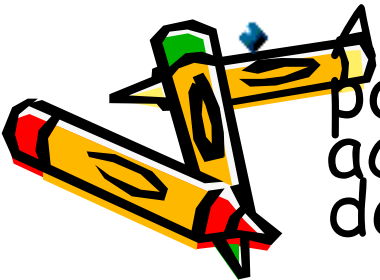
Scopul igienei farmaciilor

constă în studierea influenței condițiilor de muncă asupra farmaciștilor și elaborarea măsurilor igienice corespunzătoare pentru sistematizarea interioară corectă, pentru crearea condițiilor optime de mentinere a sănătății lucrătorilor din farmacii, și pentru asigurarea populației cu medicamente eficiente.

II. Necesitatea cunoașterii Igienei farmaciilor de către specialiștii în cauză este în scopul de:

- ◆ A cunoaște normativele parametrilor mediului din farmacii sau întreprinderi chimico-farmaceutice
- ◆ A crea condiții optime de muncă la prepararea, păstrarea și livrarea medicamentelor
- ◆ A preveni apariția bolilor contagioase în farmacii
- ◆ A crea condiții optime de muncă pentru angajații din farmacii
- ◆ A aplica cele mai noi utilaje și tehnologii
- ◆ A organiza corect regimul de muncă
- ◆ A contribui la educația sanitară a populației ce se adresează la farmacii, acestea din urmă fiind o școală de deprinderi igienice corecte

III. Exigențe igienice către amplasarea farmaciilor

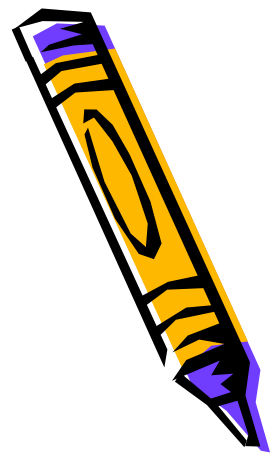
După modul de funcționare farmaciile pot fi:

1. Deschise;

- comunitare care eliberează preparate medicamentoase finite sau și prepară medicamente
- specializate

2. Închise, pe lângă unitățile medico-sanitare;

Hotărârea ministerului sănătății și protecției sociale: Reguli și normative sanitaro-epidemiologice "**Privind amplasarea, dotarea și exploatarea întreprinderilor și instituțiilor farmaceutice**" nr. 11 din 29.09.2005 vizează exigențe sanitaro-igienice pentru proiectarea, construcția și reconstrucția întreprinderilor și instituțiilor farmaceutice.

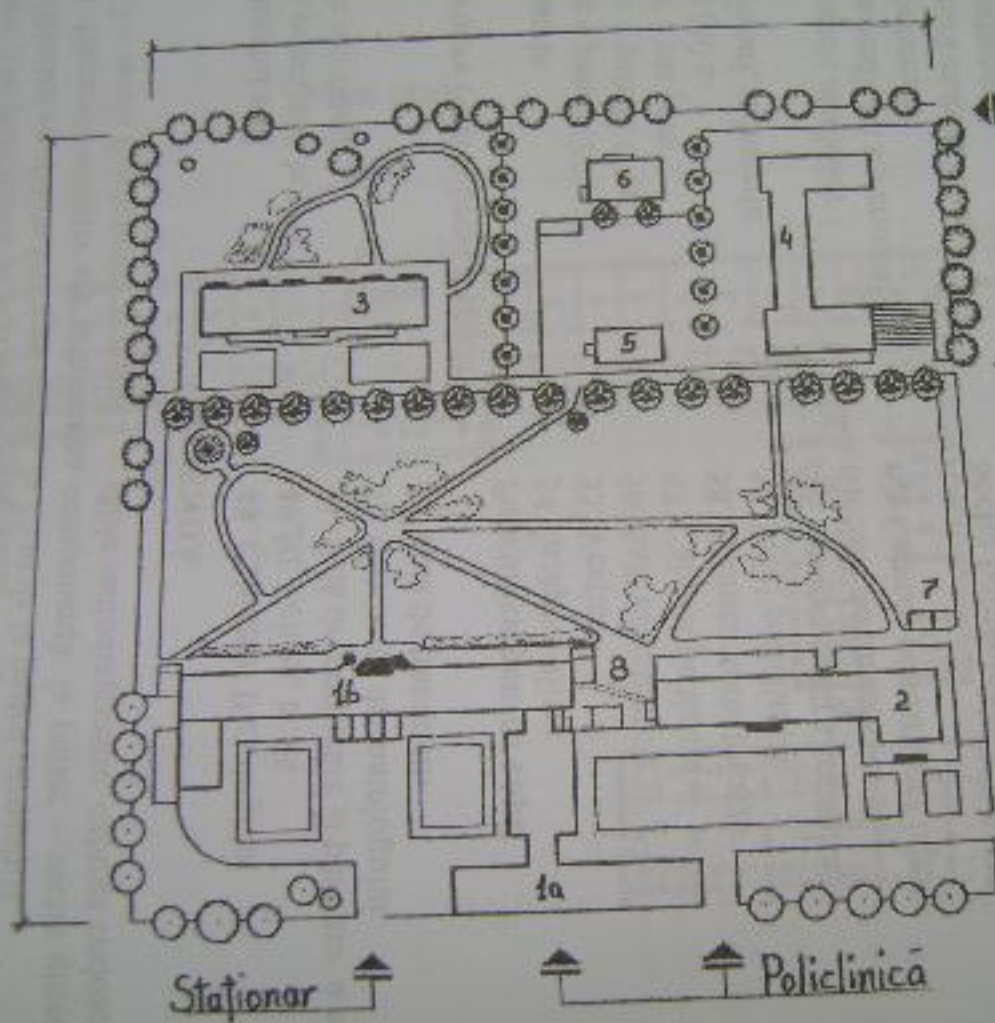
Planul situational este o prezentare grafica a planului localitatii în care se va înscrie viitorul obiect, în planul situațional sunt reflectate condițiile naturale și de sistematizare a localității referitoare la obiectul în cauză (străzile, magistrale de transport, râurile, dealurile, pădurile, comunicațiile etc.)

La aprecierea planului situațional se va atrage atenția asupra amplasării terenului față de roza frecvenței vîrfurilor, aflarea eventualelor obiecte de poluare a mediului ambiant .

Planul general este o prezentare grafică a terenului obiectului din care se vede configurația, topografia terenului amplasarea obiectelor de pe teren unul față de altul, zonele funcționale, zonele verzi etc.

La expertiza planului general se va atrage atenția asupra sistemului de construcție , corespunderii suprafeței terenului, a zonelor verzi, distanțelor dintre blocuri ,normativelor igienice de construcții, se va observa dacă mai sunt terenuri libere pentru eventualele construcții în viitor.

◀ Blocul gospodăresc

◀ Bl. de boli contagioase

◀ Bl. de obstetrică și ginecologie

Staționar

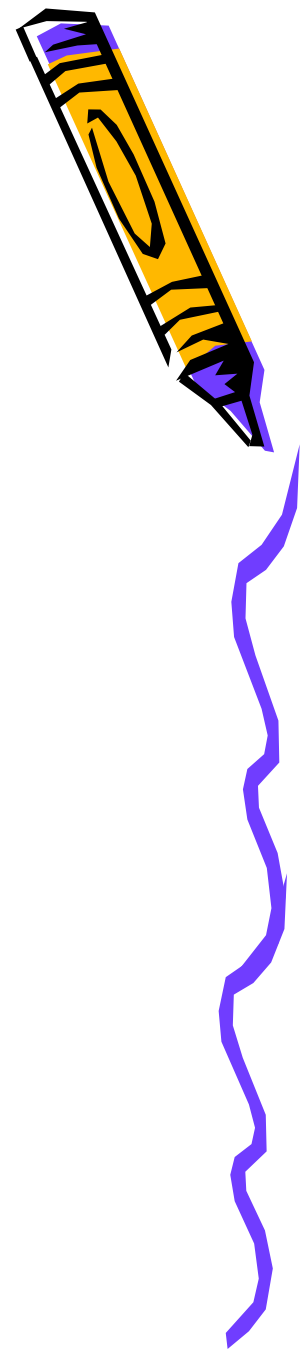
Policlinică

Plan situational (1:5000)

Întreprinderile și instituțiile farmaceutice comunitare (ÎIF) și filialele lor se amplasează în trei tipuri de clădiri:

- ◆ separate
- ◆ construcții anexate
- ◆ parterele blocurilor locative

Amplasarea ÎIF se va efectua în conformitate cu prevederile planului urbanistic general (PUG) aprobat al localității, ținând cont de posibilitatea utilizării mijloacelor de transport și a comunicărilor tehnice existente de deservire.

Proiectarea ÎIF se efectuează de Instituțiile de proiectare licențiate conform planurilor de sistematizare a localităților, normativelor în vigoare.

Alegerea terenului sau reamplasarea ÎIF se coordonează obligator cu Serviciul sanatare publica de stat.

Proiectul construcției (reconstrucției), reparației capitale elaborat în modul stabilit de Instituțiile de proiectare se coordonează cu Serviciul sanatare publica de stat. Recepționarea finală a construcției (reconstrucției) ÎIF de asemenea se coordonează cu Serviciul sanatare publica de stat.

- În cazul amplasării ÎIF (filialei) într-o clădire cu o altă destinație sau bloc locativ, încăperile vor fi separate de alte încăperi cu pereți integri din materiale neinflamabile sau cu limita neinflamabilității de 2 ore. Va avea intrări-ieșiri pentru vizitatori și pentru recepția medicamentelor, separate în stradă sau teritoriu adiacent.

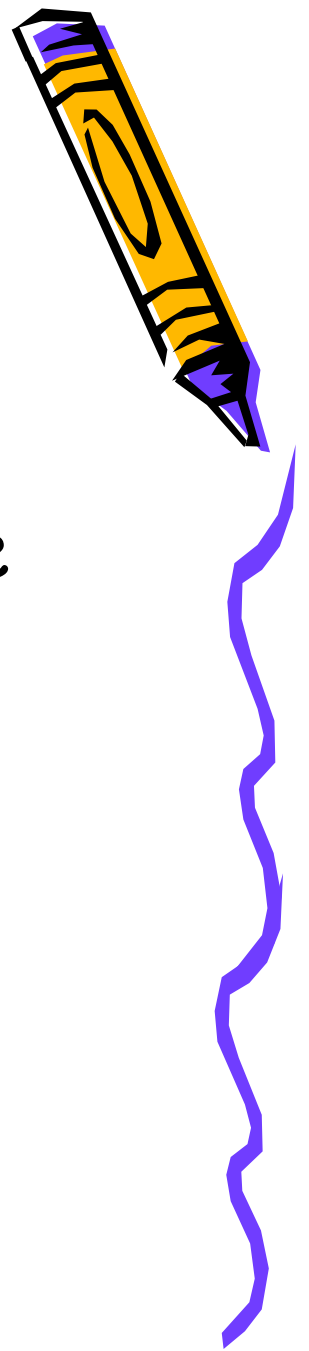
- Înălțimea încăperilor va constitui cel puțin 2,5 metri pentru ÎIF amplasate în construcții separate.

- În cazul în care unitatea farmaceutică este amplasată la parterul blocurilor locative, înălțimea va corespunde încăperilor blocului locativ.

- Este interzisă amplasarea ÎIF și a filialelor lor în teritoriile și locurile unde nu pot fi create condiții adecvate de păstrare a produselor farmaceutice și de respectare a prezentelor reguli, precum și în magazinele alimentare, de articole chimice și de gospodărie, cantine și alte unități publice de alimentare. Este interzisă amplasarea ÎIF și a filialelor în subsol și demisol cu excepția amplasării încăperilor special amenajate pentru păstrarea medicamentelor.

- Nu se consideră locuri pentru amplasarea ÎIF (filialelor) și nu se avizează desfășurarea activității farmaceutice în construcții provizorii, barăci, pavilioane etc., precum și în garaje, șoproane.

1. Grupurile de încăperi farmaceutice exigențe igienice față de amplasarea lor în incinta farmaciei

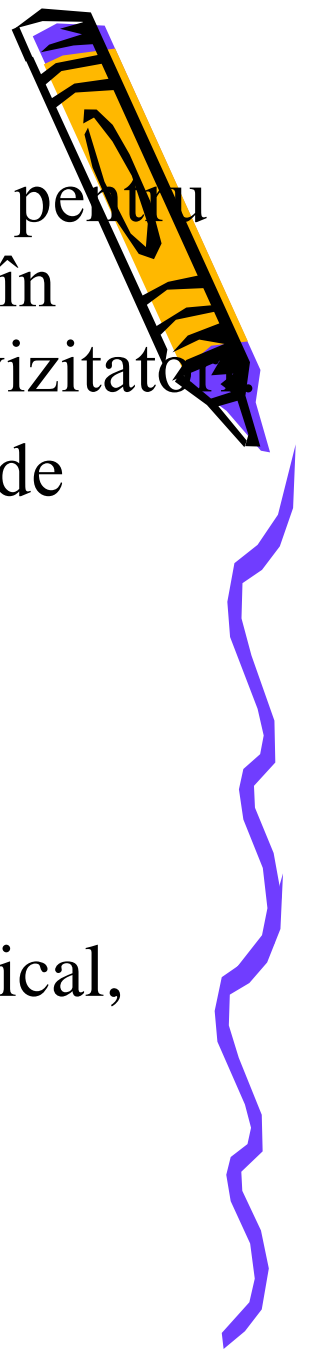
Componența încăperilor farmaciei și suprafața lor va depinde de:

1. Volumul de lucru
2. Particularitățile activității:
 - realizează sau nu funcția de producere
 - deserveste sau nu instituțiile medico-sanitare sau alți factori.

Grupurile de încăperi ale farmaciei comunitare sunt:

1. De deservire a populației
2. De preparare și control a calității medicamentelor (de producere)
3. De depozitare și păstrare a stocurilor de mărfuri
4. Administrativ habituale, auxiliare
5. Suplimentare (sunt prevăzute pentru farmaciile ce furnizează medicamente instituțiilor medico-sanitare).

1. Sala de deservire a populației - este destinată atât pentru locul de lucru al personalului farmaceutic antrenat în eleberarea medicamentelor cât și a zonelor pentru vizitatori.

În funcție de volumul de lucru al farmaciei în sala de deservire pot fi organizate locuri de lucru pentru:

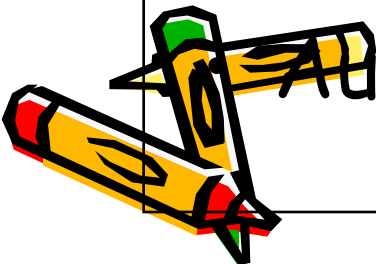
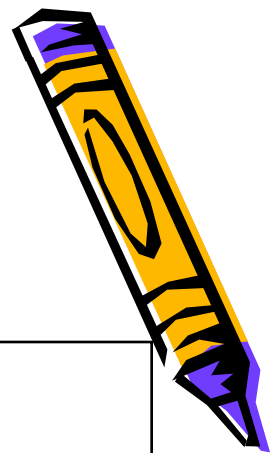
- ◆ primirea și înregistrarea rețetelor
- ◆ livrarea formelor medicamentoase preparate
- ◆ livrarea formelor industriale (cu și fără rețete)
- ◆ livrarea plantelor medicinale, obiectelor de uz medical, apelor minerale etc.
- ◆ farmacist informator și casier.

Grupe de încăperi farmaceutice

Încăperile de producere ale farmaciei pot fi divizate în două grupe:

- De bază: sala de rețete, de preparare a medicamentelor nesterile, de ambalare, cabinetul chimistului analist, blocul aseptice, boxe materiale
- Auxiliare: încăperi pentru destilare-sterilizare

3. Încăperile de depozitare și păstrare includ

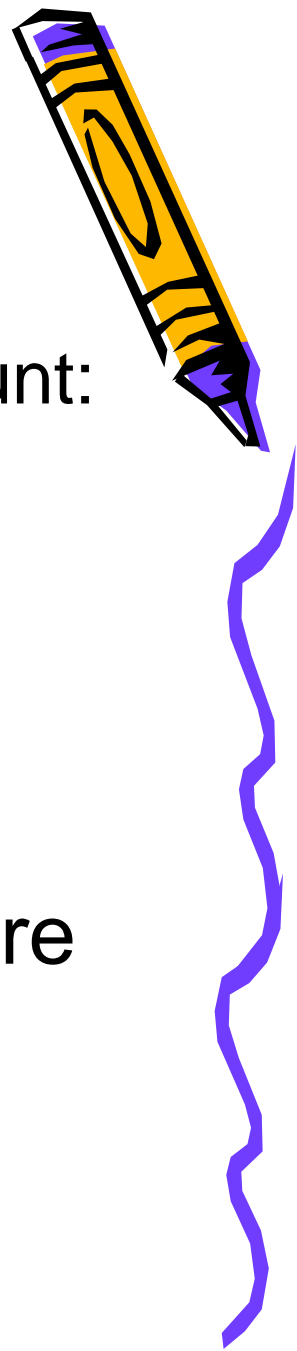
- Încăpere pentru despachetare
- Boxă pentru păstrarea formelor industriale
- Boxă pentru păstrarea substanțelor medicamentoase
- Boxă pentru păstrarea materialelor auxiliare

În cazul în care volumul disponibil al stocului de medicamente termolabile nu permite păstrarea lor în frigider, în farmacie trebuie să fie prevăzută o încăpere-frigorifer (sau subsol) cu suprafața minimă de 10 m^2 .

Administrativ habituale, auxiliare sunt:

- Biroul farmacist-dirigintelui
- Camera personalului
- Boxă păstrarea inventarului de gospodărie
- Boxă păstrarea materialelor auxiliare
- Grupul sanitar

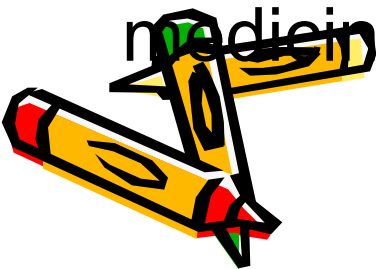
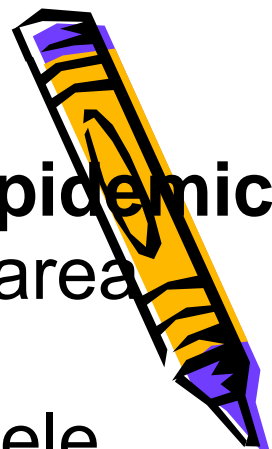
Pentru respectarea regimului sanitar-antiepidemic in farmacii un rol foarte important îl are amplasarea corectă a încăperilor.

Toate încăperile farmaciei vor comunica între ele printr-un coridor , iar biroul farmacistului-diriginte va avea legătură directă cu sala de deservire.

Pot fi alăturate sala de rețete cu oficina, iar boxele materiale cu secțiile corespunzătoare din sala de deservire.

Încăperile pentru depozitare trebuie să fie separate, fără trecere.

Camerele pentru uscarea și prelucrarea plantelor medicinale după posibilitate vor fi situate în încăperi sau clădiri separate.

Iluminarea artificială

a încăperilor farmaceutice se obține de la lămpile luminescente sau incandescente, în încăperile de producere și a locurilor de muncă va fi suficientă și uniformă.

În depozite și în încăperile pentru ambalaj se recomandă folosirea becurilor incandescente cu protecție, în restul încăperilor a lămpilor luminescente.

Particularitățile ventilației artificiale în diferite încăperi farmaceutice

Schimbul de aer se asigură prin intermediul ventilației.

Ventilația este un sistem de instalații sanitare-tehnice destinate înlăturării aerului poluat din încăperi și creării condițiilor optime ale mediului ambiant. Se utilizează în combaterea surplusului de căldură, umiditate, gaze nocive, vapori, praf.

Tipurile de ventilație

Sistemele de ventilare pot fi clasificate după următoarele principii:

după modul de formare a presiunii pentru deplasarea aerului – naturală și artificială;

după principiul de acțiune – *de refulare, de aspirație și refulare – aspirație*;

după zonele de deservire – *locală, generală și mixtă*.

Cantitatea de aer necesară de debitat în încăperea într-o unitate de timp depinde de cubajul încăperii, numărul de oameni, caracterul lucrului efectuat.

Volum de ventilație se numește cantitatea de aer pur (m^3), necesară de a o debita în încăperea în decurs de o oră, pentru o persoană.

Multiplul schimbului de aer se numește mărimea ce arată de câte ori aerul încăperii este schimbat complet în decurs de o oră.

Sistemul de ventilație a instituțiilor farmaceutice dislocate în blocurile locative și alte clădiri solitare va fi separat de sistemul de ventilație din apartamente.

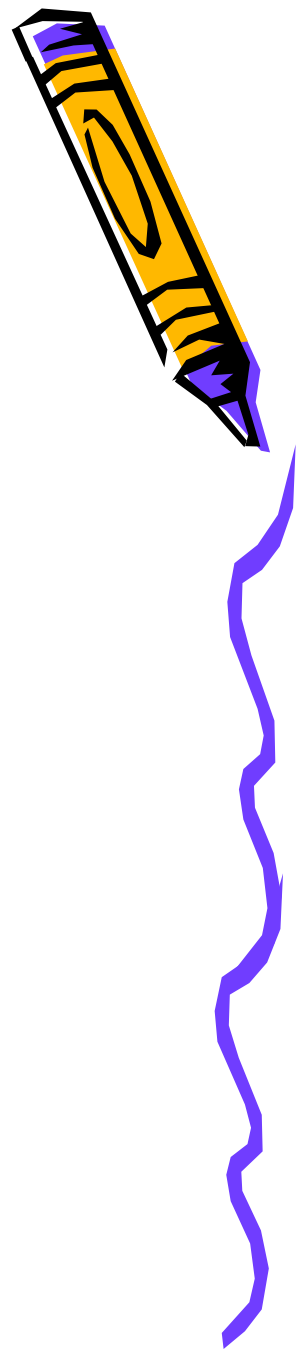
Oberlihtul folosit la aerisirea încăperilor se protejează cu plase detașabile metalice sau din mase plastice cu dimensiunile orificiilor nu mai mari de 2 x 2 mm.

În încăperile de păstrare a medicamentelor umiditatea relativă a aerului trebuie să corespundă **40-60 %**, să fie instalate **psihrometre**.

Periodicitatea verificărilor temperaturii și umidității aerului trebuie să fie o dată la 48 ore. Datele se fixează în registru special.

Revizia sistemelor de ventilare se efectuează nu mai rar de o dată în 3 ani.

4. Metode de dezinfecție aplicate în farmacii

Farmacile vor fi întreținute într-o stare sanitară bună dacă încăperile vor fi sistematic și regulat dereticate, iar utilajele menținute în ordine.

Măsurile de dezinfecție și sterilizare se impart în:

Fizice:

- prelucrarea mecanică,
- temperature ridicată,
- radia UV,
- gama radiație.

Chimice: folosirea diferitor substanțe chimice

Aerul din încăperile blocului aseptice se va dezinfecța cu ajutorul becurilor bactericide montate în plafon sau pe pereți. În lipsa lucrătorilor se efectuează cu becuri de 3 W la un m^3 de aer, iar în prezența lucrătorilor cu becuri ecranate de 1 W la un m^3 de aer.

5. Aprovizionarea cu apă și canalizare

poate fi centralizată sau decentralizată.

Calitatea apei trebuie să corespundă cerințelor GOST 2874-82 "**Apă potabilă**" și Regulamentului igienic "**Cerințe privind calitatea apei potabile la aprovizionarea decentralizată. Protecția surselor. Amenajarea și menținerea fântînilor, cișmelelor**" nr.06.6.3.18-95 din 23.02.1996.

Apele reziduale din farmaciile orășenești se înlătură prin sistemul de canalizare. În cazul cînd obiectul nu este racordat la rețelele de canalizare, apele reziduale vor fi acumulate în haznale impermeabile, amplasate în corespundere cu documentele normative în vigoare și coordonate cu **Serviciul sanatare publica** de stat teritorial, în conformitate cu **Legea privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației nr.1513 din 16.06.93.**

Reziduurile solide vor fi colectate în curte în lăzi de gunoi închise ermetic, plasate pe o suprafață betonată. Lăzile vor fi deșertate, iar gunoiul – neutralizat sistematic.

Cerințele către igiena personală a lucrătorilor din întreprinderile și instituțiile farmaceutice

Lucrătorii ÎIF sînt obligați să respecte următoarele reguli:

- sosind la serviciu să-și scoată îmbrăcămintea și încălțăminta menajeră;
- pînă a începe lucrul să îmbrace echipamentul sanitar (halat, bonetă, ciupici) și să spele mîinile;
- înainte de a vizita WC să-și scoată halatul, apoi după WC să-și spele minuțios și să-și dezinfecteze mîinile;
- ieșirea din interiorul farmaciei în echipament sanitar este strict interzisă;
- în perioadele de răspîndire a îmbolnăvirilor respiratorii să îmbrace masca de tifon, care se utilizează nu mai mult de 4 ore, după ce se schimbă.

Examenele medicale și instruirea igienică a angajaților din întreprinderile și instituțiile farmaceutice

Lucrătorii ÎIF, inclusiv conducătorii, trec examenul medical anual în conformitate cu ordinul MS nr.255 din 15.11.96 **"Cu privire la organizarea obligatorie a examenului medical al salariaților din întreprinderile alimentare, instituțiile medicale, comunale și cele pentru copii."** Lucrătorii care sînt angajați la producerea medicamentelor susțin examenele medicale conform ordinului Ministerului Sănătății nr.132 din 17.06.96 **"Privind examenele medicale obligatorii la angajare în muncă și periodice ale lucrătorilor care sînt supuși acțiunii factorilor nocivi și nefavorabili".**

Rezultatele examenului medical se includ în fișa medicală individuală și în baza lor are loc admiterea la serviciu.

Nu se admit, ori se destituie temporar din serviciu după indicațiile epidemiologice persoanele bolnave și purtătorii de germeni patogeni de:

- febra tifoidă și alte boli diareice acute (șigeloze, salmoneloze etc.);
- himenolepidoză, enterobioză;
- sifilisul cu manifestări clinice;
- dermatoze contagioase: scabia, tricofitia, actinomicoze etc.;
- tuberculoza plămânilor în formă activă și distructivă;
- maladii septico-purulente.

Admiterea după cursul de tratament și sanare se va permite numai după însănătoșire și/sau după rezultatele bacteriologice negative.

Angajații întreprinderilor și instituțiilor farmaceutice susțin o dată la doi ani examenul igienic, instruiți de specialiștii Serviciului Sănătate publică de stat teritorial după un program special.

Către persoanele care nu au susținut examenul medical în termenul stabilit se aplică măsuri în conformitate cu legislațiile în vigoare.

